

N.L. van Dinther, *Van Dinther. Brabantse geslachten. Middeleeuwen 1100-1500* (Capricornus 2006) 149 pp., ill., reg., ISBN 13-978-90-811221-1-5 (info: www.nicovandinther.nl).

Genealogen zijn vaak erg ijverige mensen die massa's materiaal uit archiverische en andere bronnen weten te peuteren. Vaak resulteert dat in niet veel meer dan een 'kale' stamboom met namen en data die binnen de familiekring wordt verspreid, maar er zijn ook genealogen die uiteindelijk een lijvige familiegeschiedenis afleveren waarin de stamboom als het ware bijzaak is geworden. Dergelijke boekwerken zijn uiteraard veel vaker ook voor niet-familieleden leesbare en informatieve geschiedenissen, waarin in de meeste gevallen – en zeker in de recentere perioden – juist 'de gewone man' op de voorgrond staat. Genealogen die erin slagen door te dringen tot in de middeleeuwen zijn in de minderheid, en genealogen die een boek over hun familiegeschiedenis juist tot die periode beperken zijn dat helemaal. Nico van Dinther is zo'n genealoog. Typisch aan hem is ook dat hij – net als de meeste genealogen – geen historicus is. Zoals hij zelf in de inleiding van dit boek schrijft, raakte hij in de ban van de geschiedenis door een bevlogen leraar in de hoogste klas van de lagere school en begon hij in 1961 met zijn genealogische hobby.

Ondergetekende is wel mediëvist van opleiding en professie, maar geen genealoog en ik voel mij dan ook niet geëquipeerd om in deze korte bespreking na te gaan of Van Dinther het met deze genealogie in alle opzichten bij het rechte eind heeft of niet. Over die vraag bestaat twijfel, waarvan op een nogal schreeuwerige manier gewag wordt gemaakt op een website die strikt genomen anoniem is, maar waarvan de url de naam van de maker verraad: <http://members.home.nl/janspierincxvanheeswijk>. Daar de maker van deze website er blijk van geeft het boek van Van Dinther niet eens zelf in handen te hebben gehad en voor zijn tegenwerpingen (en beschuldigingen) geen enkele bron ter verifiëring vermeldt, lijkt deze kritiek vooralsnog een kwestie van veel geschreeuw en weinig wol. Wel toont zij maar weer eens aan hoe gemakkelijk het is op internet maar wat te roepen zonder daarbij argumenten aan te dragen of openheid van zaken (en van de eigen identiteit) te geven.

Argumenten geeft Van Dinther nu juist wel. Zijn boek is ruimschoots geannoteerd met bronverwijzingen waarover je als lezer hooguit kunt klagen dat die noten best in een iets groter corps hadden gemogen (typografisch valt er wel meer aan te merken; het gaat duidelijk om een uitgave in eigen beheer). Alleen al vanwege die noten verdient Van Dinther lof, want maar al te vaak krijg ik genealogische informatie onder ogen die ik bij gebrek aan bronvermeldingen als onbruikbaar terzijde moet schuiven. Bij Van Dinther is inzichtelijk waarop zijn verhaal berust en ben je dus als gebruiker van dit boek ook in staat zijn vaststellingen en conclusies te controleren. In zeker

zin is het daarmee ook minder ernstig wanneer de auteur in zijn ijver om zijn eigen stam zo oud mogelijk te maken ergens een aansluiting teveel zou hebben 'gemaakt' (als dat al het geval is). Het middeleeuwse materiaal dat hij heeft ontsloten, wordt in dat geval niet minder waardevol.

De rode draad door dit boek is een genealogie die we chronologisch, van generatie op generatie volgen. Over alle individuen is zoveel mogelijk biografische informatie verzameld en regelmatig worden langere delen uit oorkonden, kronieken en andere bronnen geciteerd, waardoor dit werk zich als een echt boek laat lezen. Bovendien is het geheel rijk geïllustreerd, deels zelfs in kleur. De foto's in zwart-wit zijn helaas niet altijd van even hoge kwaliteit, maar dat laat onverlet dat zij het geheel wel goed aanvullen en verluchten. Andere families van wie in dit werk meerdere leden een plaatsje vonden zijn onder meer Van Berlaer, Van Boeghe, Dicbier, Van Dordrecht, Van Enode, Van Eyndhouts, Van Ghemert, Van Heeswijk, De Kock, Steenwech en Van den Wijngaard. Als bijlagen zijn van een drietal oorkonden betreffende schenkingen aan de abdij van Berne (uit 1196, circa 1205 en kort voor 1233) de teksten en (in twee gevallen) vertalingen opgenomen.

Dit lijkt mij al met al een genealogische publicatie zoals het hoort. Een werkstuk van een gedreven amateur in de goede zin van het woord, dat met de nodige zorg en goed geannoteerd is uitgegeven. Wellicht valt op de inhoud hier en daar wat af te dingen, maar dat is in elke historische (en in elke academische) publicatie ook het geval. Waar het om gaat is dat zoiets dan gefundeerd en met argumenten dient te gebeuren, dan helpen we met zijn allen de wetenschap weer een klein stapje vooruit.

Lauran Toorians

Philippe Godding, *La législation ducale en Brabant sous le règne de Philippe le Bon (1430-1467)*. Mémoire de la Classe des Lettres. Collection in-8o, 3e série 42 (Bruxelles: Académie royale de Belgique, Classe des Lettres, 2006) 139 pp., ISBN 978-2-8031-0230-3.

De emeritus-hoogleraar rechtsgeschiedenis Philippe Godding (* 1926) heeft in 2005 en 2006 twee werken gepubliceerd die van essentieel belang zijn voor de institutionele, politieke en rechtsgeschiedenis van het hertogdom Brabant. In 2005 publiceerde hij in de serie *Recueil des ordonnances des Pays-Bas* van de *Commission royale pour la publication des anciennes lois et ordonnances de Belgique* een editie in 666 pagina's van 352 ordonnances (waarvan 294 integraal) die door hertog Filips de Goede tussen 1430 en 1467 werden uitgevaardigd voor zijn hertogdommen Brabant en